

Uchwała Nr XXII/159/08
Rady Miejskiej w Radomyślu Wielkim
z dnia 27 listopada 2008 r.

w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Radomyśl Wielki na lata 2009 – 2032”.

Na podstawie art.7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz.1591z p. zm.), art.18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 z p. zm.) w związku z art. 14 ust. 6 oraz art. 15 ust. 7 i 7a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251)

Rada Miejska w Radomyślu Wielkim
uchwała, co następuje:

§1.

Przyjmuje się „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Radomyśl Wielki na lata 2009 – 2032” w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Radomyśla Wielkiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Jan Miękoś

**PROGRAM
USUWANIA WYROBÓW
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
DLA GMINY RADOMYŚL WIELKI
NA LATA 2009 – 2032**

Radomyśl Wielki, październik 2008 r.

SPIS TREŚCI

I.	WIADOMOŚCI OGÓLNE O AZBEŚCIE	3
II.	SZKODLIWOŚĆ AZBESTU DLA ZDROWIA	3
III.	PRZEPISY PRAWNE DOTYCZĄCE AZBESTU	4
IV.	CELE I ZADANIA PROGRAMU	6
V.	UCZESTNICZY PROGRAMU	6
VI.	INFORMACJA O ILOŚCI AZBESTU W GMINIE	6
VII.	FINANSOWE ASPEKTY REALIZACJI PROGRAMU	10
VIII.	ZASDY POMOCY W USUWANIU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST ...	12
IX.	HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU	12
X.	MONITORING REALIZACJI PROGRAMU	13
XI.	PODSUMOWANIE	14

ZAŁĄCZNIKI:

1. WZÓR INFORMACJI O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
2. WNIOSEK O ODEBRANIU ODPADÓW
3. PROTOKÓŁ ODBIORU
4. WYKAZ PRZEDSIĘBIORCÓW POSIADAJĄCYCH POZWOLENIE NA USUWANIE AZBESTU
5. WYKAZ FIRM POSIADAJĄCYCH ZEZWOLENIE NA GOSPODAROWANIE. ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST

I. Wiadomości ogólne o azbestzie.

Na świecie znanych jest ponad 5 tys. wyrobów do produkcji których używano azbestu. Są to głównie wyroby stosowane w budownictwie jako pokrycia dachowe, osłony elewacyjne ścian, przewody kominowe, rury wodociągowe i kanalizacyjne oraz elementy izolacyjne. Azbest wykorzystywany był również między innymi przy produkcji sprzętu gospodarstwa domowego np. kuchenek i piecyków elektrycznych i gazowych, opiekaczy, suszarek do włosów oraz siatek azbestowych. Surowca tego używano także do produkcji farb, pokostów, klejów, smarów, płytek i wykładzin podłogowych oraz koców gaśniczych.

W Polsce nie występują złoża azbestu nadające się do górniczej eksploatacji. Azbest stosowany dawniej do produkcji w naszym kraju importowano głównie z byłego ZSRR i Kanady. W latach 70 ubiegłego wieku sprowadzano do kraju ok. 100 tys. ton azbestu rocznie, który wykorzystywano przede wszystkim (ok. 85%) do wyrobu materiałów budowlanych, pokryć dachowych oraz elewacji budynków. Szacuje się, że na dachach i fasadach budynków oraz obiektach przemysłowych w Polsce zamontowanych jest blisko 1.350 mln. m² płyt azbestowych, z czego blisko 90% stanowią dachowe płyty faliste, zwane popularnie eternitem.

Na terenie gminy Radomyśl Wielki, wyroby azbestowe występują w postaci eternitu stanowiącego pokrycie dachowe budynków mieszkalnych i gospodarczych. Według przeprowadzonej inwentaryzacji w 2005 roku na dachach znajduje się łącznie 417 430 m² eternitu. Nie ma natomiast rur azbestowo – cementowych w sieci wodociągowej, ostatni odcinek magistrali przesyłowej wody od stacji ujęcia w Jamach na teren gminy Radomyśl Wielki został wymieniony w latach 90-tych.

II. Szkodliwość azbestu dla zdrowia ludzkiego.

Azbest to nazwa materiału włóknistego występującego w przyrodzie, który wykazuje znaczną wytrzymałość na rozciąganie, źle przewodzi ciepło, ma właściwości dźwiękochłonne i jest bardzo odporny na działanie czynników chemicznych.

Te właściwości azbestu sprawiły, że stał się on materiałem bardzo rozpowszechnionym w naszym otoczeniu, znajdując zastosowanie przy wytwarzaniu całej gamy wyrobów przemysłowych, jak i produktów używanych w życiu codziennym.

- „**wyroby miękkie**” – których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1000 kg/m³, to słabo związane produkty azbestowe o wysokim, ponad 60% udziale azbestu w produkcie o raz niskiej zawartości substancji wiążącej, do których zaliczamy między innymi: tynki, maty, płyty azbestowe, materiały izolujące, papy.
- „**wyroby twarde**” – których gęstość objętościowa jest większa niż 1000 kg/m³, zawierające wysoki udział substancji wiążącej, zaś niski (poniżej 15%) udział azbestu, do których należą płyty faliste i płaskie, rury wodociągowe, elementy kanalizacji. Spójność włókien azbestowych w tych wyrobach jest tak wysoka, że praktycznie nie uwalniają się one do środowiska (wyjątkiem jest obróbka np. cięcie lub proces niszczenia mechanicznego wyrobu).

Wyroby azbestowe będące w dobrym stanie technicznym oraz odpowiednio zabezpieczone nie stanowią istotnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Zagrożenie jednak pojawia się wówczas, gdy zaistnieją warunki stwarzające możliwość uwalniania się włókien azbestowych do otoczenia. Do sytuacji takich dochodzi najczęściej w wyniku poddawania elementów azbestowych obróbce mechanicznej jak również w skutek naruszania struktury wyrobu spowodowanej naturalnym starzeniem się materiału oraz pod wpływem oddziaływania czynników atmosferycznych.

Azbest jest zaliczany do dziesięciu najgroźniejszych substancji zanieczyszczających na ziemi. W związku z tym, znajduje się w wykazie opracowanym przez Ministerstwo Zdrowia i opieki Społecznej, jako niebezpieczna substancja chemiczna o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla człowieka. Badania naukowe potwierdziły, że azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia dróg oddechowych na wdychanie jego włókien.

Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna niewidzialne czyli takie, które mogą występować w postaci trwałego aerozolu w powietrzu i przedostawać się z wdychanym powietrzem do organizmu. Są one dłuższe od 5 mikrometrów, mają grubość nie większą niż 3 mikrometry i stosunek długości od średnicy mniejszy niż 3:1. Włókna te wdychane do pęcherzyków płucnych zalegają i nie mogą być wydalone.

Ich szkodliwe działanie może ujawnić się dopiero po wielu latach w postaci następujących schorzeń: pylica azbestowa (azbestoza), międzybłonniaki opłucnej i rak płuc. Im więcej jest włókien w powietrzu, którym oddychamy, tym większe jest ryzyko zachorowania na choroby wywołane azbestem.

III. Przepisy prawne dotyczące azbestu.

Od 1997 r. na terenie Polski obowiązuje zakaz produkcji, handlu oraz stosowania wyrobów zawierających azbest. Zakaz taki wprowadzono ustawą z 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 1997 r. Nr 101, poz. 628). W następnych latach wprowadzono szereg kolejnych aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń) regulujących kwestie związane z postępowaniem i usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Szczegółowy ich wykaz znajduje się na stronie internetowej Gminy Radomyśl Wielki w zakładce „AZBEST”. Uzupełnieniem aktów prawnych w przedstawionym zakresie jest „program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002 r. oraz lokalne programy usuwania azbestu realizowane przez gminy, powiaty i województwa.

Polskie prawodawstwo dopuszcza wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest w użytkowanych budynkach, instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2031 roku. W sposób szczegółowy określa również wymagania dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami azbestowymi, obowiązku organów administracji, a także właścicieli i zarządców nieruchomości w tym zakresie oraz obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Podstawowe obowiązki organów samorządowych, właścicieli i zarządców nieruchomości oraz przedsiębiorców prowadzących działalność, w wyniku której powstają odpady zawierające azbest, przedstawiono poniżej.

1) Obowiązki gminy i powiatu:

- opracowanie, przyjęcie i aktualizacja planu gospodarki odpadami (z uwzględnieniem problematyki usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest),
- gromadzenie informacji przekazywanych przez osoby fizyczne (właścicieli i zarządców nieruchomości) o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
- przedkładanie Marszałkowi Województwa Podkarpackiego informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu,
- zatwierdzanie programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi (w tym odpadami zawierającymi azbest),
- udzielanie zezwoleń na transport odpadów niebezpiecznych (w tym azbestu).

2) Obowiązki właścicieli zarządców lub użytkowników nieruchomości:

- przeprowadzanie kontroli wyrobów zawierających azbest znajdujących się w obiektach,

- urządzeniach budowlanych lub innych miejscach zawierających azbest,
- sporządzenie i przedłożenie organowi nadzoru budowlanego oceny stanu i dokumentacji miejsca zawierającego azbest,
- usuwanie wyrobów zawierających azbest zakwalifikowanych zgodnie z oceną do wymiany na skutek nadmiernego zużycia wyrobu lub jego uszkodzenia,
- przegląd i oznakowanie, w sposób przewidziany przez prawo, miejsc w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
- sporządzanie i przedkładanie marszałkowi województwa (dot. przedsiębiorców) lub burmistrzowi (dot. osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami) oraz coroczna aktualizacja informacji o:
 - wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
 - wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zostało zakończone,
- zgłoszenie właściwemu organowi architektoniczno – budowlanemu prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest zgodnie z przepisami budowlanymi.

3) Obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest:

- uzyskanie pozwolenia, decyzji zatwierdzającej program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi albo złożenie organowi informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi (zależnie od ilości wytwarzanych odpadów),
- przeszkolenie przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników i osób kierujących lub nadzorujących, w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz w zakresie przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- opracowanie przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:
 - identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu,
 - informacje o metodach wykonywania planowanych prac,
 - zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu, w tym problematykę określoną przepisami dotyczącymi planu bezpieczeństwa i ochrony środowiska,
 - posiadanie niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu.
 - zgłoszenie prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z obiektu budowlanego właściwemu organowi nadzoru budowlanego oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy.
- zapewnienie warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania w sposób określony w § 8 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,
- złożenie właścicielowi lub zarządcy nieruchomości, będącego w posiadaniu budynku lub innego miejsca zawierającego azbest, pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonywania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych.

IV. Cele i zadania programu.

1) Głównym celem programu usuwania i unieszkodliwiania azbestu na terenie Gminy Radomyśl Wielki jest doprowadzenie stopniowo do całkowitej eliminacji wyrobów zawierających azbest z terenu gminy oraz ich bezpieczne składowanie i unieszkodliwianie.

Do szczegółowych celów zaliczyć należy:

- a) inwentaryzacja obiektów zawierających azbest,
- b) edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu dla zdrowia,
- c) zapoznanie mieszkańców z procedurami usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest,
- d) propagowanie właściwych metod i sposobów bezpiecznego usuwania azbestu,
- e) pomoc mieszkańców gminy w pozyskaniu środków finansowych na zadania związane z eliminacją azbestu.

2) Zadaniem programu jest określenie warunków sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest. W programie zawarte zostały:

- oszacowanie ilości wyrobów azbestowych oraz ich rozmieszczenie na terenie gminy Radomyśl Wielki,
- szacunki jednostkowe kosztów usuwania dachowych pokryć azbestowych i płyt azbestowo – cementowych,
- propozycje odnośnie udzielania przez samorząd pomocy mieszkańcom w realizacji programu,
- monitoring realizacji Programu i okresowe jego raportowanie władzom samorządowym i mieszkańcom.

V. Uczestnicy programu.

Program usuwania azbestu skierowany jest do wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy Radomyśl Wielki ze szczególnym naciskiem na nieruchomości, które pokryte są wyrobami zawierającymi azbest czyli eternitem. Tej grupie najbardziej powinno zależeć na jak najszybszym usunięciu i unieszkodliwianiu wyrobów azbestowych. Przewiduje się że zainteresowanie programem będzie wzrastać z roku na rok i w miarę prowadzenia edukacji w zakresie zagrożeń związanych z eksploatacją azbestu.

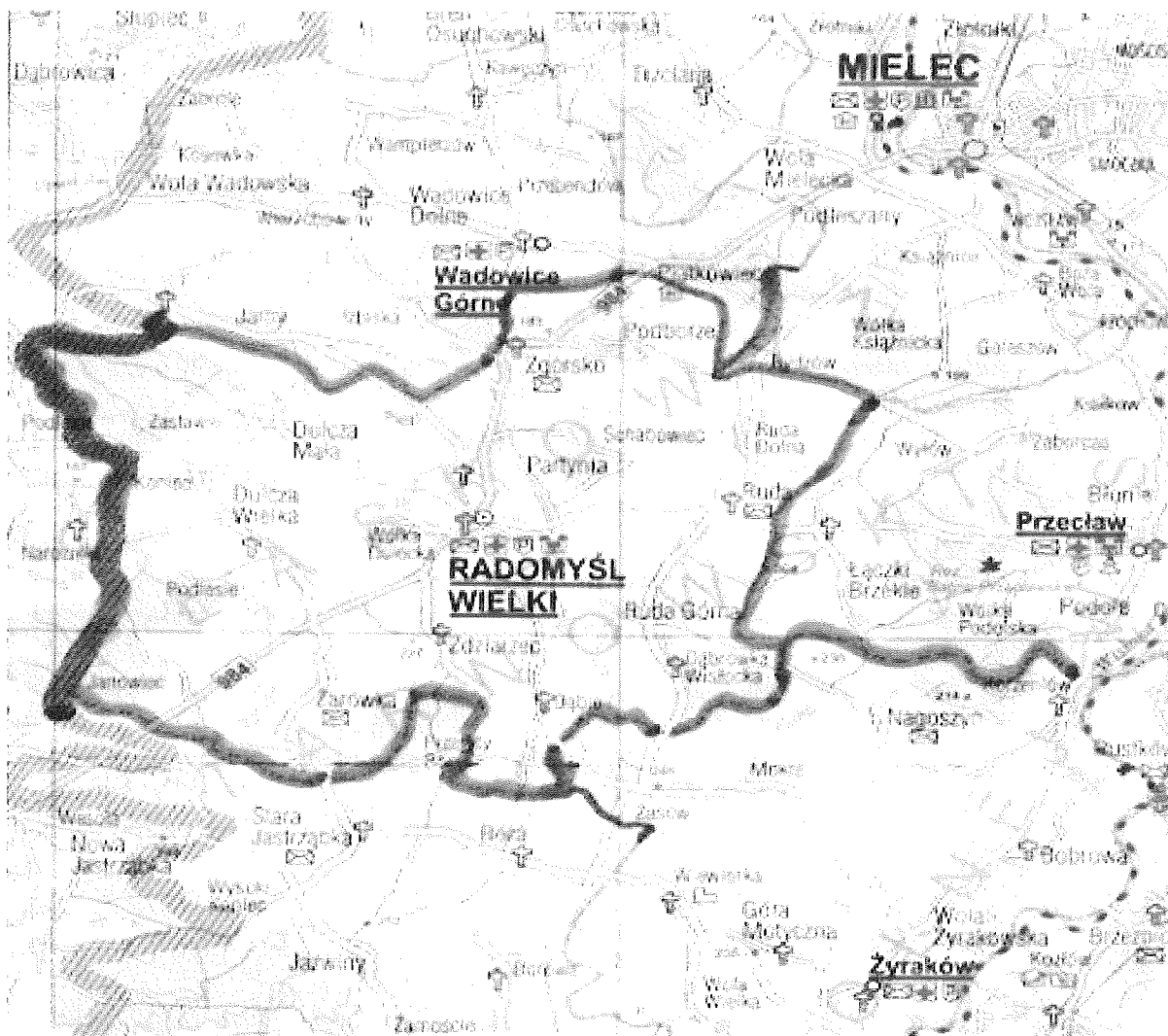
Przewidywani uczestnicy programu to głównie: właściciele nieruchomości oraz przedsiębiorcy u których występuje azbest a którzy z mocy prawa są obowiązani powiadamiać Urząd Miejski przedkładając informację o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania wg. wzoru stanowiącego załącznik nr 1.

VI. Informacja o ilości i stanie wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Radomyśl Wielki.

1) Charakterystyka Gminy Radomyśl Wielki.

Miasto Radomyśl Wielki jest stolicą gminy Radomyśl Wielki, leży na południowy zachód od miasta powiatowego Mielec. Przez gminę przebiega droga wojewódzka nr 984 łącząca Mielec z Tarnowem oraz drogi powiatowe łączące Dębicę z Dąbrową Tarnowską. Powierzchnia gminy wynosi 159,8 km² w tym miasto 5,02 km².

W województwie podkarpackim gmina graniczy z trzema gminami powiatu mieleckiego tj.: Wadowice Górne, Przecław i Mielec – gmina wiejska; powiatu dębickiego: Czarna, Żyraków; w województwie małopolskim z gminą powiatu Dąbrowa Tarnowska: Radgoszcz oraz z Lisią Górą gminą powiatu tarnowskiego.

Źródło: portal informacyjny gminy.

Obecnie w skład gminy wchodzi miasto Radomyśl Wielki i 12 sołectw: Dąbie, Dąbrówka Wisłocka, Dulcza Mała, Dulcza Wielka, Janowiec, Partynia, Pień, Podborze, Ruda, Zdzierzec, Zgórsko, Żarówka.

Gminę wg. danych na dzień 30.06.2008 r. zamieszkuje 13 981 osób w tym miasto 2 993 mieszkańców.

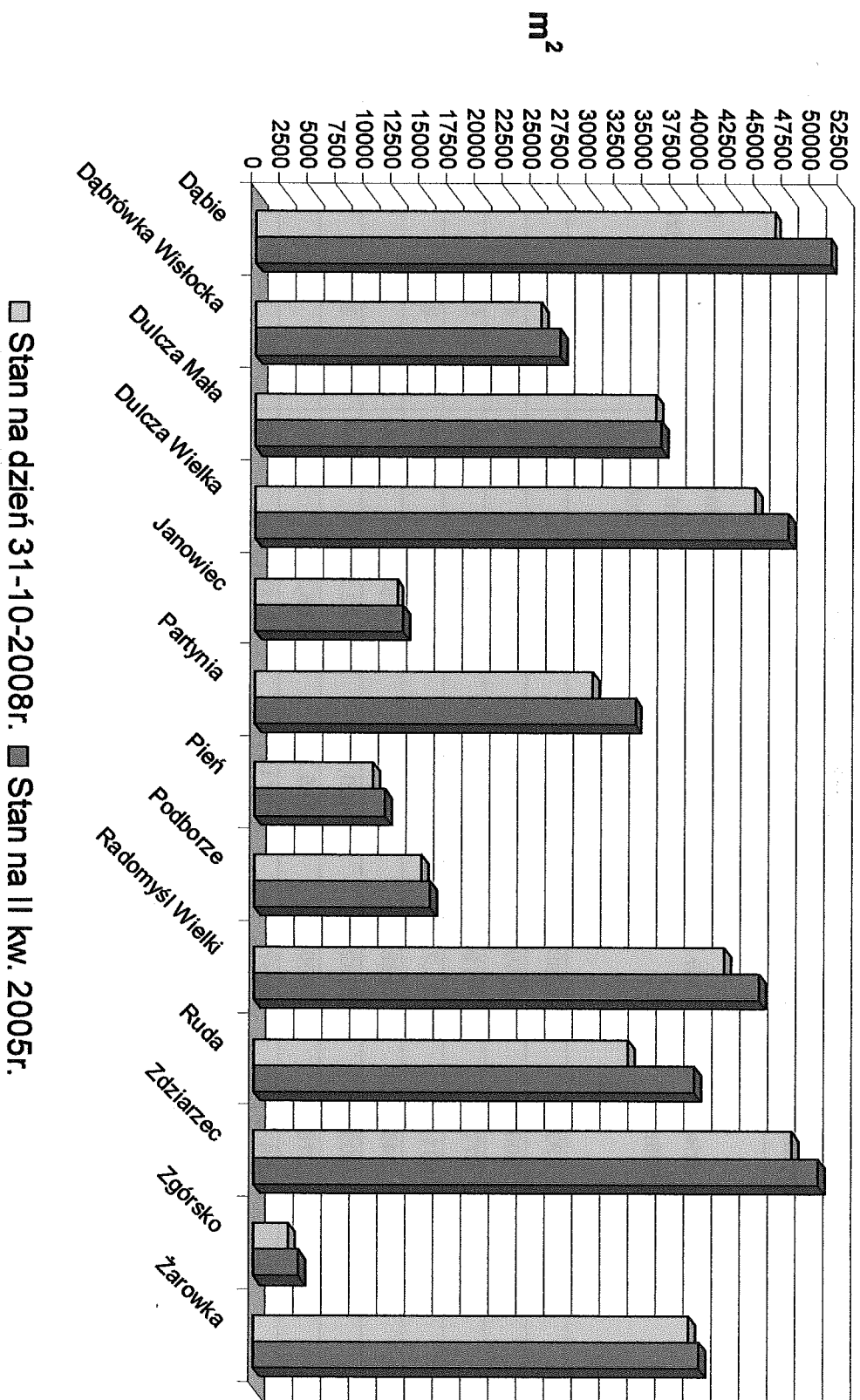
2) Wykaz ilości wyrobów azbestowych

Wyroby azbestowe w gminie Radomyśl Wielki to głównie eternit płaski i falisty pokrywający dachy budynków mieszkalnych, inwentarskich, gospodarczych, garaży itp.

Zestawienie zbiorcze o ilości eternitu na terenie gminy Radomyśl Wielki w rozbiciu na miejscowości.

Lp.	Miejscowość	Położenie eternitu w rozbiciu na:								Razem m ²		Różnica pomiędzy inwentaryzacją z II kw. 2005 a stanem na dzień 31-10-2008r.
		Budynki mieszkalne		Budynki gospodarcze		Kurniki						
		Stan na dzień 31-10-2008r.	Stan na II kw. 2005r.	Stan na dzień 31-10-2008r.	Stan na II kw. 2005r.	Stan na dzień 31-10-2008r.	Stan na II kw. 2005r.	Stan na dzień 31-10-2008r.	Stan na II kw. 2005r.	Stan na dzień 31-10-2008r.	Stan na II kw. 2005r.	
1	Dąbie	8937	12698	35031	36232	2501	2533	46469	51463	4994		
2	Dąbrówka Wisłocka	3084	4759	18186	18186	4420	4420	25690	27365	1675		
3	Dulcza Mała	6770	7278	23445	23445	5705	5705	35920	36428	508		
4	Dulcza Wielka	11681,2	13413,7	25079,95	26143,7	8056	8246	44817	47803	2986		
5	Janowiec	3456	3588	9251	9659	45	45	12752	13292	540		
6	Partynia	7030	10182	19460,5	20032,5	3787	3915	30278	34130	3852		
7	Pleń	2186	2800	8395,2	8908,2	10	10	10591	11718	1127		
8	Podborze	3833	4087	10714	11184	480	480	15027	15751	724		
9	Radomyśl Wielki	6721	7941	18459	18834	17041	18541	42221	45316	3095		
10	Ruda	6500	9250	23910	26150	3240	4090	33650	39490	5840		
11	Zdziarzec	8006	9613	33314	34094	6940	6940	48260	50647	2387		
12	Zgorzko	1292	1922	1771	2009	120	120	3183	4051	868		
13	Żarówka	7856,5	8788,5	23037	23087	8100	8100	38994	39976	982		
Razem gmina								387851	417430	29578		

Zestawienie azbestu na terenie gminy Radomyśl Wielki

Ilość azbestu w przeliczeniu na 1 mieszkańca w poszczególnych miejscowościach

Lp.	Miejscowość	Ilość azbestu w tonach	Liczba mieszkańców	Ilość kg na 1 mieszkańca
1.	Dąbie	597,98	935	640
2.	Dąbrówka Wisłocka	333,37	723	461
3.	Dulcza Mała	452,61	850	532
4.	Dulcza Wielka	571,55	1 731	330
5.	Janowiec	163,55	634	258
6.	Partania	389,35	1 184	329
7.	Pień	134,72	332	406
8.	Podborze	190,47	740	257
9.	Radomyśl Wielki	538,22	2 993	180
10.	Ruda	424,25	1 574	270
11.	Zdziarzec	620,67	948	655
12.	Zgórsko	38,83	441	88
13.	Żarówka	506,92	896	566
RAZEM		4962,69	13 981	x

Z powyższego zestawienia wynika, że największe ilości azbestu w postaci eternitu oraz w przeliczeniu na jednego mieszkańca znajduje w miejscowości Zdziarciu.

Do wyliczeń ilości eternitu przyjęto następujące kryteria:

- 1 m² eternitu wysoko-falistego waży ok. 13 kg,
- 1 m² eternitu płaskiego waży ok. 8 kg.

VII. Finansowe aspekty realizacji programu.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest jest kosztownym przedsięwzięciem dlatego założono, że usuwanie wyrobów zawierających azbest będzie się odbywać ze wsparciem finansowym gminy w latach 2009 – 2032.

Wsparcie dotyczyć będzie sfinansowania kosztów transportu i utylizacji wyrobów zawierających azbest i odbywać się będzie ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub bezpośrednio z budżetu gminy (w przypadku braku środków na rachunku funduszu) oraz Powiatowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Dla oszacowania prawdopodobnych kosztów przedsięwzięcia przyjęto następujące jednostkowe koszty wykonania usługi:

1) Utylizacja, transport – cena netto 500 zł/tona + podatek VAT 7%

Średni koszt ustalono na podstawie ofert złożonych przez firmy do Starostwa Powiatowego w Mielcu według poziomu cen z 2008 roku.

Realizacja całego procesu usuwania azbestu potrwa do końca 2032 roku. Skutki finansowe usunięcia, wywozu i utylizacji wyrobów zawierających azbest w latach 2009 – 2032 kształtować się będą następująco:

$$4962,69 \text{ ton} \times 535 \text{ zł /tonę} = 2\,655\,039 \text{ zł}$$

Roczne skutki finansowe będą wynosić:

$$2\,655\,039 \text{ zł} : 24 \text{ lata} = 110\,627 \text{ zł/rok}$$

Usuwanie wyrobów azbestowych jest procesem złożonym i nie można z góry założyć równomiernego realizowania Programu. Wpływ na realizację i sprawny proces utylizacji azbestu będą miały następujące czynniki:

- **wiek wyrobu z azbestu**, wraz z upływem czasu stan wyrobów zawierających azbest będzie ulegał stopniowemu pogorszeniu, spowodować to może kumulację odpadów azbestowych pod koniec realizacji Programu w latach 2020 – 2030,
- **świadomość mieszkańców**, dobra znajomość procedur i zasad postępowania w wyrobami zawierającymi azbest może pozytywnie wpłynąć na proces utylizacji, mieszkańcy świadomi zagrożenia i stanu wyrobów, których są w posiadaniu będą mogli w odpowiednim czasie skorzystać z pomocy gminy, uniknie się m.in. „dzikich” składowisk azbestu – mieszkańcy nie będą go porzucać ale zabezpieczać,
- **sytuacja finansowa mieszkańców**, w znacznym stopniu determinuje tempo zmiany pokrycia dachowego a tym samym utylizację wyrobów z azbestem, można starać się rozwiązywać problem wyrobów azbestowych pośrednio – podejmując działania wpływające na rozwój gminy i poprawę finansową mieszkańców,
- **zmiana kwalifikacji mieszkańców**, większość mieszkańców utrzymywała się z gospodarstw rolnych, obecnie młode pokolenie odchodzi od prowadzenia działalności rolniczej, większość budynków gospodarczych będzie w najbliższym okresie przeznaczana do rozbiórki, podejmując działania z zakresu zmiany kwalifikacji zawodowych pewnej grupy społecznej również można w sposób pośredni realizować założenia Programu.

Dla zobrazowania kosztów wywozu i utylizacji eternitu w rozbiciu na poszczególne miejscowości przedstawia poniższa tabela:

Miejscowość	Ilość odpadów (tony)	Cena utylizacji	Średni koszt roczny utylizacji
Dąbie	597,98	535 zł	13 329,9 zł
Dąbrówka Wisłocka	333,37		7 431,3 zł
Dulcza Mała	452,61		10 089,4 zł
Dulcza Wielka	571,55		12 740,8 zł
Janowiec	163,55		3 645,8 zł
Partania	389,35		8 679,2 zł
Pień	134,72		3 003,1 zł

Podborze	190,47	535 zł	4 245,9
Radomyśl Wielki	538,22		11 997,8 zł
Ruda	424,25		9 457, 2 zł
Zdziarzec	620,67		13 835, 7 zł
Zgórsko	38,83		865, 6 zł
Żarówka	506,92		11 300, 1 zł
RAZEM	4962,69		110 621 zł

Powodzenie realizacji założonego celu w dużym stopniu zależy będzie od wysokości dofinansowania a przede wszystkim od możliwości finansowych właścicieli budynków zamierzających dokonać zmiany pokrycia dachowego.

VIII. Zasady pomocy w usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

- 1) Pomoc w usuwaniu wyrobów budowlanych zawierających azbest dotyczy właścicieli i użytkowników budynków mieszkalnych i gospodarskich.
- 2) Pomoc polegać będzie na odbiorze wyrobów zawierających azbest od właścicieli i użytkowników budynków, którzy zdjęli je we własnym zakresie.

Zgodnie z przepisami prace te może wykonywać jedynie podmiot posiadający stosowne pozwolenie.

Wykaz przedsiębiorców stanowi załącznik nr 4

Samorząd gminy pokrywać będzie koszty transportu odpadów zawierających azbest na składowisko odpadów niebezpiecznych oraz ich utylizacji.

- 3) W celu odbioru wyżej wymienionych wyrobów, Urząd Miejski w Radomyślu Wielkim wyłoni w drodze postępowania przetargowego podmiot posiadający pozwolenie na prowadzenie tego rodzaju działalności.
- 4) Rozliczenie kosztów z podmiotem wykonującym zlecenie odbywać się będzie w oparciu o fakturę bazującą na cenie jednostkowej ustalonej w przetargu oraz ilości odpadów wykazanych w karcie przekazania odpadów na składowisko.

5) Procedura postępowania:

- odbiór odpadów zawierających azbest będzie następował na pisemny wniosek właściciela nieruchomości znajdujących się w bazie danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest. Wzór wniosku stanowi załącznik nr 2
- odbiór odpadów będzie realizowany według kolejności złożonych wniosków i przygotowania odpadów do obioru.
- przy odbiorze odpadów z nieruchomości sporządzony będzie protokół odbioru. Wzór stanowi załącznik nr 3.

Szczegółowe zasady i tryb udzielania osobom fizycznym dofinansowania ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej określi w formie zarządzenia Burmistrz Radomyśla Wielkiego.

IX. Harmonogram rzeczowy realizacji programu.

Lp.	Rodzaj działania	Sposób realizacji	Okres realizacji
1.	Organizacja kampanii edukacyjno – informacyjnej w zakresie postępowania	ulotki, lokalna prasa, kurenda, strona	przez cały czas realizacji

	z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania	internetowa, szkolenia, konkursy w szkołach, itp.	Programu
2.	Inwentaryzacja i utworzenie bazy danych w oparciu o rejestr wniosków	na podstawie raportów przebiegu prac utylizacyjnych	na bieżąco w miarę postępowania Programu
3.	Utworzenie systemu pomocy finansowej dla mieszkańców gminy oraz pozyskiwanie funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację Programu	wnioski do programów unijnych, wykorzystywanie środków gminnych i powiatowych, NFOŚiGW	na bieżąco w miarę postępowania Programu
4.	Odbiór odpadów azbestowych z terenu całej gminy oraz likwidacja „dzikich” wysypisk	na podstawie wpływających wniosków na podstawie raportów przebiegu prac utylizacyjnych	działania realizowane w cyklu rocznym powtarzalnym w okresie od 2009 do 2030 r. w miarę dostępnych środków
5.	Monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom	utworzenie grupy roboczej bądź Komisji Monitorującej	co 5 lat
6.	Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu		w razie nastąpienia istotnych zmian prawnych, uwarunkowań społecznych lub możliwości finansowych

X. Monitoring realizacji Programu.

Elementem zarządzania programem jest jego systematyczne monitorowanie i raportowanie władzom samorządowym i mieszkańcom o ilości i skali występowania zjawiska.

W ramach w/w działań określone będą ilości wyrobów azbestowych w gminie Radomyśl Wielki przez kolejne lata realizacji Programu a w szczególności podawane będą:

- ilości zutylizowanych w danym roku odpadów zawierających azbest,
- ilości wyrobów azbestowych pozostałych jeszcze do likwidacji.

Komisja powołana przez Burmistrza okresowo nie rzadziej niż co 5 lat będzie przedkładać władzom gminy i mieszkańcom raport przedstawiający wyniki realizacji programu według następujących wskaźników:

Wskaźniki monitorowania Programu

Lp.	Wskaźnik monitoringu	Jednostka miary
1	Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy przed rozpoczęciem realizacji Programu.	kg/osobę
2	Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy w kolejnych latach realizacji programu	kg/osobę
3	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej przed realizacją programu	%
4	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej w poprzednim roku realizacji Programu.	%
5	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest.	PLN/rok
6	Ilość dzikich wysypisk zawierających azbest.	Szt.

Realizacja Programu jest procesem długotrwałym w związku z tym zakłada się jego aktualizację celem dostosowania do zmieniających się warunków prawnych, finansowych a także możliwości realizacyjnych.

XI. Podsumowanie.

Pomimo wprowadzenia zakazu stosowania azbestu w nowych budynkach i technologiach będzie on elementem struktury wielu obiektów jako materiał wbudowany jeszcze przez kilkadziesiąt lat. Należy pamiętać, że nie jest szkodliwa sama obecność w budynku materiałów zawierających azbest. Niebezpieczeństwo pojawia się w wyniku nieprawidłowego obchodzenia się z tymi elementami, na skutek czego mogą one stać się niebezpieczne będąc źródłem emisji włókien azbestowych do powietrza.

Bardzo ważne jest zastosowanie się właścicieli i zarządców obiektów budowlanych do obowiązku prowadzenia okresowych kontroli i oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest oraz przekazywania Urzędowi Miejskiemu danych o ilości, stanie i miejscu występowania azbestu. Pozwoli to na uzyskanie pełnej wiedzy na ten temat i podejmowanie przez Radę Miejską skutecznych działań mających na celu pomoc właścicielom obiektów w usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu. Istotna jest również świadomość przedsiębiorców wykonujących prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Wykonywanie tych prac wyłącznie przez wyspecjalizowane i uprawnione w tym zakresie firmy, pozwoli wyeliminować zagrożenie wynikające z nieprawidłowego ich prowadzenia. Z tego względu jednym z głównych celów niniejszego programu jest przybliżenie jak najszerszym kręgom społeczeństwa problematyki bezpiecznej eksploatacji i usuwania wyrobów zawierających azbest.

Zaproponowana przez Gminę forma dofinansowania dla właścicieli obiektów i urzędzeń zawierających azbest, stawia jako warunek pomocy, spełnienie wszystkich wymogów formalnych dotyczących informowania o tych wyrobach oraz prowadzenie prac przy usuwaniu azbestu. Upowszechnienie programu będzie skutkowało podnoszeniem

świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń związanych z eksploatacją usuwaniem azbestu.

Przewidujemy, że w następnych latach gmina będzie otrzymywać coraz więcej zgłoszeń o miejscach występowania azbestu, co przyczyni się do lepszej wiedzy na temat ilości azbestu. Pozwoli to lepiej poznać potrzeby w tym zakresie, precyzyjniej planować środki niezbędne do wydania na ten cel oraz stopniowo wyeliminować wyroby azbestowe z naszego otoczenia, co jest celem Programu.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Jan Mlekoś

**INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST I MIEJSCU ICH
WYKORZYSTYWANIA**

1. Miejsce, adres

.....
.....

2. Właściciel/użytkownik:

a) osoba prawna – nazwa, adres

.....

b) osoba fizyczna – imię, nazwisko i adres

.....

.....

3. Tytuł własności

.....

4. Nazwa/rodzaj eternitu

.....

.....

5. Ilość (m²)

.....

6. Przydatność do dalszej eksploatacji

.....

7. Przewidywany termin usunięcia wyrobu:

a) okresowej wymiany z tytułu zużycia wyrobu

.....

b) całkowitego usunięcia

.....

8. Inne istotne informacje o wyrobach

.....

Data

.....

podpis

PRZEWODNICZĄC
Rady Miejskiej

Jan Mtekos

WNIOSEK
o odebranie odpadów zawierających azbest

1. Wnioskodawca (właściciel nieruchomości):

.....
/imię i nazwisko/
.....

/adres, tel. kontaktowy/
.....

2. Miejsce wytworzenia odpadów zawierających azbest:

.....nr ew. działki:

3. Rodzaj odpadów (płyty faliste/płaskie zawierające azbest)

.....

4. Ilość odpadów (w tonach)

.....

5. Źródło powstania (określić skąd odpad pochodzi – wymiana pokrycia dachowego budynku) : o pow.

.....

6. Oświadczam, że wszystkie dane zawarte w protokole są zgodne z prawdą.

.....
/data i podpis właściciela działki/
.....

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Jan Mitekós

PROTOKÓŁ ODBIORU
(stwierdzenie usunięcia wyrobów zawierających azbest)

1. Wnioskodawca (właściciel nieruchomości):

.....
/imię i nazwisko/

.....
/adres/

2. Miejsce odbioru odpadów zawierających azbest:

.....nr ew. działki:

3. Rodzaj odpadów (płyty faliste/płaskie zawierające azbest)

.....

4. Ilość odpadów (w tonach)

.....

5. Informacja czy na nieruchomości znajdują się jeszcze wyroby zawierające azbest (jeśli tak podać szacunkowo ilość):

.....

6. Oświadczam, że prace związane z usunięciem wyrobów zawierających azbest zostały wykonane z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych, a teren został prawidłowo oczyszczony z odpadów azbestowych.

.....
/data i podpis właściciela działki/

.....
/data i podpis przedstawiciela wykonawcy/

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Jan Miękos

Wykaz przedsiębiorstw zajmujących się zagospodarowaniem odpadów zawierających azbest, posiadające zatwierdzony program gospodarki odpadami lub decyzję zezwalającą na zbierania odpadów. Powiat Mielecki

Lp.	Nazwa firmy	Adres firmy	Znak data wydania decyzji
1.	P.H.U.P. „SDS”	Ul. Raclawicka 5, 39-300 Mielec	OŚ-IV-63632/T/14/2002, 2002-05-20.
2.	F.H.U.P. „EKO – SZKŁO – DREW” Karkosza, Krupa, Trela s.c.	Ul. Korczaka 7, 39-300 Mielec	OŚ-IV-7645/36/06, 2006-06-29
3.	Firma Remontowo Budowlana „RAGAR”	Os. 1000 – lecia 35/16, 31-610 Kraków	OŚ-IV-63632/Z/17/2002, 2002-08-02
4.	P.U.H. „Santa – EKO” s.c. Tadeusz Zych, Izabela Rutowska	Ul. Portowa 24, 27-600 Sandomierz	OŚ-IV-63632/Z/16/2002, 2002-09-25
5.	P.P.H.U. „GRAMA”	Os. Gen. Maczka 17/5 Łańcut	OŚ-IV- 7645/11/03, 2003-04-18
6.	Przedsiębiorstwo Robót Termoizolacyjnych i Antykorozyjnych „TERMOEXPORT”	Ul. Żurawia 24/7 00-515 Warszawa	OŚ-IV-7645/19/03, 2004-05-30
7.	Przedsiębiorstwo Budownictwa Lądowego „MJ” Sp. z o.o. Reguły	Ul. Graniczna 6, 05-816 Michałowice	OŚ-IV-7645/50/05, 2005-04-01
8.	Jednostka Ratownictwa Chemicznego	Ul. Kwiatkowskiego 8, 33-101 Tarnów	OŚ-IV-7645/23/04, 2005-04-01
9.	F.U.H. „EKO – TOP” Sp. z o.o.	Ul. Hetmańska 120, 35-078 Rzeszów	OŚ-IV-7645/64/04, 2005-04-01
10.	Przedsiębiorstwo Usług	Ul. Piłsudskiego 14,	OŚ-IV-7645/52/05,

	Wodno – Budowlanych „WOD – BUD” Sp.z o.o.	23-200 Kraśnik	2005-07-15
11.	„DACHLUX” Centrum Handlowo Usługowe Roman Kumor Sp.j.	37-430 Jeżowe 176	OŚ-IV-7645/53/05, 2005-12-30
12.	R&M plettac Sp. z o.o.	Ul. Kościuszki 19, 63-500 Ostaszów	OŚ-IV-7645/62/05, 2005-12-30
13.	P.H.U. „JUKO” Jerzy Szczukocki	Ul. 1 –go Maja 25, 97-300 Piotrków Trybunalski	OŚ-IV-7645/60/05, 2005-12-30
14.	„ENERGE” Sp. z o.o.	Os. Na Stoku 11/30, 31-702 Kraków	OŚ-IV-7645/17/06, 2006-04-13
15.	P.P.U. „TARIZOLACJA” Sp.z o.o.	Ul. Dunajcowi 5a, 33-101 Tarnów	OŚ-IV-7645/30/06, 2006-04-18
16.	„HYDROGEOTECHNIKA” Sp. z o.o.	Ul. Ściegiennego 262, 25-116 Kielce	OŚ-IV-7645/30/06, 2006-06-05
17.	F.H.P.U. „JUKAM” Maciej Plewa	Ul. Jagiellończyka 95, 34-450 Kościenko n/D	OŚ-IV-7645/46/06, 2006-06-12

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Jan Mielkoś